

Schilderen met de camera

Verhalende beelden met vaak ook een actuele boodschap. Maartje Roos won er in 2021 de Talentprijs van het Cultuurfonds Fryslân mee. Ze vertelt hoe ze haar schilderachtige beelden maakt en over de onderwerpen voor haar volgende serie.

Door Ellen Segeren
Fotografie Jeroen Adema

Je maakt fotografische kunst. Wat is hiervan de oorsprong?

“Als meisje tekende ik graag dingen na en ik combineerde mijn tekeningen met kaarten en andere afbeeldingen. Ik was erg bezig met details. Mijn vader had een reclamebureau en ging vaak mee met de fotograaf. En hij had zelf ook een spiegelreflexcamera. Op zondag ging ik vaak met hem op pad. Dan liet hij mij het rolletje in de camera doen en zo, maar hij leerde me ook kijken. Hij zei bijvoorbeeld: jij hebt twee ogen, de camera maar één. Ook leerde hij me hoe je met het diafragma dingen scherp en onscherp maakt. Dat leren kijken is voor mijn ontwikkeling heel belangrijk geweest.”

Die verhalende beelden, hoe ben je daarop gekomen?

“Ik heb eerst een mbo-foto-opleiding gedaan en daarna heel even de kunstacademie, om vervolgens naar de Fotoacademie te gaan. Al tijdens mijn oplei-

ding werkte ik voor een paar kranten. Ik deed sport- en persfotografie. Maar voor mijn foto's wilde ik een andere insteek dan standaard. Ik experimenteerde bijvoorbeeld met flitsers, dat deden anderen niet. Maar de sfeer die ik wilde maken, kon ik niet kwijt in foto's van bijvoorbeeld voetbal. Op de academie kregen we opdrachten, en over mijn werk zeiden ze: waar zien we Maartje nou eigenlijk in? Dus ging ik op zoek. Het leek mij leuk om tekenen te combineren met fotografie, maar ik ontdekte dat ik met verschillende gefotografeerde elementen ook een nieuw beeld kon maken. Toen kwam ik erop om meerdere foto's te gebruiken voor één beeld en te werken met de camera zoals een schilder werkt met verf.”

Hoe komt zo'n beeld tot stand?

“Als ik een idee heb, ga ik op onderzoek uit. Ik haal de geschiedenis erbij, want die heeft invloed op heden en toekomst, en dan wordt het verhalend. Ik

“Het is een hele puzzel waar ik mezelf in verlies”

maak het mezelf moeilijk, want bij dat idee zoek ik elementen om te fotograferen. Dat is een hele puzzel waar ik mezelf volkomen in verlies. Bij mijn nieuwe solotentoonstelling wil ik bijvoorbeeld laten zien hoe het hier in Friesland kan zijn in 2100. Daar kwam ik op door een nieuwsbericht. Als we goed met de natuur samenwerken en de zee gecontroleerd het land in laten gaan, komen delen regelmatig onder water te staan. Ik heb met wetenschappers gesproken en heb boeken over landschapsbiografie en landschapsgeschiedenis bekeken. Voor een beeld ben ik op de Duitse eilanden de Halligen gaan fotograferen, waar boerderijen op terpen staan. Die foto's combineer ik dan met andere elementen die ik heb gefotografeerd. Zoals het water, Friese boerderijen, de skyline van Sneek en koeien die achter elkaar aan lopen. Zo stel ik het beeld samen en ontstaat het verhaal.”

Je won in 2021 de Talentprijs van het Cultuurfonds Fryslân, was dat belangrijk?

“Zeker. Het was heel speciaal, omdat het een prijs was voor beeldende kunst. Ik was altijd fotograaf, maar op een gegeven moment werd ik eigenlijk meer beeldend kunstenaar. Het was extra bijzonder dat ik vanaf toen zo werd erkend. Sindsdien is het balletje ook meer gaan rollen. Eigenaren van galeries namen mijn werk mee naar kunstbeurzen en zo werd het door een groter publiek gezien en gewaardeerd. De prijs stond ook in de krant. Steeds meer mensen gaan daardoor mijn werk herkennen.”

Wil je je nog verder ontwikkelen, in een andere richting bijvoorbeeld?

“Daar ben ik op dit moment niet mee bezig. Ik heb veel ideeën en focus me daar helemaal op. Voor de tentoonstelling *WaterSpiegel* dompel ik me onder in het water. Ik onderzoek ook navigatie op het water en duik in oude vissersfamilies. Het wordt een serie die na deze tentoonstelling breder wordt. Daarna duik ik in de stinzenplanten, bolgewassen die vroeger bij kastelen en landgoederen stonden. Plannen genoeg!”

Is er naast je werk iets waar je voor gaat?

“Ja, de triatlon, de combinatie van zwemmen, fietsen en hardlopen. Dat doe ik pas sinds 2018, maar sindsdien ben ik verslaafd. Ik sport zo'n zes keer per week. Het is een zomersport, maar in de winter ga ik door met buiten zwemmen, crosslopen en mountainbiken om fit te blijven. Dat helpt ook bij mijn werk, want op die Duitse eilanden op de mountainbike met mijn rugzak vol fotospullen kon ik mooi flink tegen de wind in fietsen.”

OVER MAARTJE ROOS

Maartje Roos (1986) volgde de foto-opleiding Fotonica. Na haar diplomering in 2006 zat ze korte tijd op de kunstacademie, maar bij fotografie lag toch haar hartstocht, en in 2010 rondde ze de Fotoacademie cum laude af. Sindsdien exposeert ze vrij werk in galeries en musea en werkt ze ook in opdracht. Na de Talentprijs 2021 van het Cultuurfonds Fryslân won ze in 2022 de Prix de la Photographie, Paris in de categorie natuur. Haar solotentoonstelling *WaterSpiegel* is t/m 25 februari 2024 te zien in het Fries Scheepvaart Museum in Sneek. roosphotography.nl